

LIBRIS

We know
books

KitLit

**Scenarii ludice inspirate
de literatura contemporană
pentru copii**

Un proiect De Basm

DEBasm

EDITURA
ART

LIBRIS

Simboluri utilizate

we read
books

clasele

pregăti-
toare

I

a II-a

a III-a

a IV-a

materiale

creion

creioane
colorate

hârtie

Intro

Activitate pe echipe

Activitate de captare a atenției

Activitate frontală

Moment de lectură

Activitate individuală

- 10 Cristina Andone
12 De-a greșelile bune
- 18 Florin Bican
20 O poveste cu ecou
- 26 Lavinia Braniște
28 Cum se celebrează o sărbătoare?
Muzică și sperietori în universul
lui Rostogol
- 34 Luminița Corneanu
36 Inventăm povești cu Cameleonul Cami
- 42 Augustin Cupșa
44 Plictiseală, artă sau... mai bine o banană?
- 50 Corina Dascălu
52 Prieten mi-am găsit: un monstru... diferit!
- 58 Alexandra Goldillo
60 Operațiunea de salvare
- 66 Laura Grünberg
68 Atelier de improvizat povești
- 74 Andreea Iatagan
76 Pe urmele vulpiței albastre cu idei năstrușnice
- 82 Iulia Iordan
84 Atelierul din copac

- 90 Mihai Mănescu
92 Comoara din localitatea ta
- 98 Alex Moldovan
100 Lunea altfel
- 106 Laura Pamfiloiu
108 Buzunarele cu amintiri
- 114 Victoria Pătrașcu
116 Aluatul generozității
- 122 Cătălin Pavel
124 Cum să schimbi viața unei cărți
- 130 Sînziana Popescu
132 Mingea dorințelor năstrușnice
- 138 Cristina Beatrice Preda
140 Trop-trop prin Pădurea Într-o Parte
- 146 Adina Rosetti
148 Expresii trăsnite în Țara Cuvintelor Anapoda
- 154 Carmen Tiderle
156 Jocuri poetice & nonpoetice de jucat la școală
- 162 Dan Ungureanu
164 Tu vrei să fii invizibil?

Cristina Andone este scriitoare, trainer de creativitate și activistă educațională. Este președinta fundației „Ce Poți Face” pentru promovarea lecturii, mai ales în mediul rural. A publicat 29 de cărți, vândute într-un număr total de 200 000 de exemplare. Ca autoare Nemira și Univers, a fost invitată la Târgul de Carte de la Göteborg, Salon du Livre Paris, Festivalul TIFF Cluj, Bookfest, Gaudeamus, Șotron.

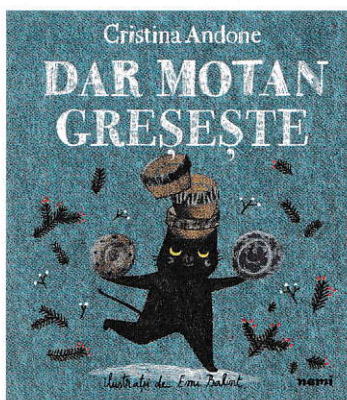
Cristina crede în umor și în inteligență, de aceea se joacă de-a cărțile care împing o limită. Între ele, antologiile „Nesupusele” și „Cum e să fii fată”, dar și „Plec. Roman cu publicitari, măgar și umbre”. Este autoarea seriilor „Dar Motan”, „Povești din Pădurea Muzicală”, „Cartea bunății”, „Școala banilor bine-crescuți”. Îi place foarte mult să adauge un strop de culoare locală în povești și deține o semnificativă colecție etnografică, în special de costume populare, covoare și ceramică. Dincolo de orice, crede în puterea poveștii de a crea legături între oameni.

Prin urmare, Cristina rămâne o povestitoare împătimită; în fiecare an ține zeci de ateliere de povești, fie în tramvai, pe trotuar, în palate vechi precum Cantacuzino, Cesianu, ICR București, ICR Stockholm, în capela unui castel părăsit la Bonțida, în librării, în conace readuse la viață, galerii de artă, biblioteci naționale sau județene, iaurtării, școli, grădinițe. Oriunde sunt oameni, acolo e loc și de o poveste.

„Dar Motan greșeste” este ultima carte din seria „Dar Motan”, care cuprinde nouă titluri: „Dar Motan”, „Dar Motan visează”, „Dar Motan dăruiește”, „Dar Motan știe”, „Dar Motan înoată”, „Dar Motan călătorește”, „Dar Motan se joacă”.

O seară de iarnă la Bran, aparent liniștită și mulțumitoare pentru orice pisică, se transformă într-un șir de greșeli de... poveste. Mamalu arde niște turte în cuptorul de lut, moștenire de familie. Copilul Toto vine în casă cu niște turte de noroi. Pisoiiul Dar sparge o oală smălțuită, pictată cu flori. Înțeleapta Mitanța vine cu un sfat misterios: „Cine nu greșește nu crește”. Și îi dăruiește lui Dar Motan un băț pe care să-l țină într-o cană cu apă și, la nevoie, să-l folosească drept baghetă pentru a vedea ce e de schimbat: „Vei ști să preschimbi în ceva prețios ceva ce părea greșit și deloc frumos”. Să vedem, cu ajutorul unor prieteni buni și al unei baghete ca de dirijor, va putea pisoiiul cel negru să transforme niște greșeli ușor?

Mesajul cărții ni se dezvăluie la final, în lista de personaje. „Nu-ți iese ceva? Ți se pare greșit? Foarte bine, e chiar locul în care ai ceva de descoperit. Greșeala ta e primul pas spre a inventa.” De altfel, acesta este și crezul scriitoarei, talentată transformatoare de greșeli sau pur și simplu talentată „greșitoare”.

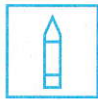
Autor	Cristina Andone
Ilustrator	Emi Balint
Editura	Nemira
An	2022
Format	275×240
Nr. pagini	40
Vârsta	3-7 ani
ISBN	978-606-431-409-3

→ CRISTINA ANDONE

► Comunicare
în limba română

► Arte vizuale și abilități
practice

► hârtie
► pahare de plastic
► șevalete
► flori uscate
► nasturi

► pietricele
► lipici
► bandă adezivă
► tuburi de acuarele
► apă

Le arătăm copiilor o nuielușă și îi întrebăm: ce este aceasta? La început, răspunsurile vor fi previzibile: băț, nuiia, băț subțire, maro. Dacă nimeni nu rupe acest registru descriptiv, ducem nuiiaua în aer, pe verticală. Atunci cineva va spune: avion. Îl vom pune lângă ureche: cercel. Îl vom pune sub braț: termometru. Vom face niște rotocoale în aer: baghetă de magician. Vom mima că dirijăm o orchestră: baghetă de dirijor.

Le vom spune copiilor că orice poveste este, de fapt, un exercițiu de imaginație. Și că în mintea fiecăruia dintre noi povestea arată diferit. Ceea ce nu este greșit. De fapt, este chiar foarte bine. Diferența dintre un film de desene animate și o carte de povești este că filmul te lasă să-l privești, în timp ce cartea te îndeamnă să ți-o imaginezi. În calitate de cititor, devii regizorul filmului pe care ți-l imaginezi pornind de la povestea scrisă de autor. A citi este un antrenament de imaginație. Pentru a imagina liber, e important să nu ne temem că greșim pe parcurs.

Despre greșeli, de bine

Vom arăta cartea „Dar Motan greșește” (Nemira) și ideea principală: cine nu greșește nu crește. Le vom spune copiilor un secret: autoarea cărții este o talentată „greșitoare”. „Cum, acest cuvânt nu există? Atunci de ce l-ați înțeles?”

Copiii vor afla că într-adevăr, scriitoarea Cristina Andone a fost un copil dislexic, care a citit cu greu, mai mult memorând textul care trebuia citit în fața clasei decât citind cuvânt cu cuvânt. În plus (sau în minus...), Cristina spunea „pricãoară” la... (aici copiii vor ghici că este vorba de „căprioară”), „gedet” la (aici copiii vor ghici că este vorba de „deget”) și „zulumali” la... (aici îi vom lăsa pe copii să vină cu interpretări și apoi le vom spune că e vorba despre... „marginea patului”). Totuși, dislexică fiind, această fetiță a devenit scriitoare. Cum ar fi să fii sculptor și să-ți tremure mâna? Sau să fii pictor și să nu vezi bine culorile? Ar fi... diferit, nicidecum greșit.

Moment de lectură: Stai cu mine pe zulumali și ascultă o poveste...

10'

Vom citi zece minute din carte. Ne vom opri cu câteva pagini înainte de final. Le vom spune copiilor un alt secret: deși a scris o carte despre un motan de librărie, autoarea se teme de pisici, fie mari, fie mici. Îi întrebăm pe copii cum li se pare acest lucru. Este greșit să scrii o carte despre ceva de care te temi? Ar trebui să scriem cărți doar despre ce ne place?

Activitate frontală Detectivi de greșeli

5'

Teama de a nu greși este un mare inhibitor de creativitate. A învăța să-ți asumi niște riscuri rezonabile când încerci ceva nou, să crezi liber de povara imperfecțiunii, să mergi mai departe și să îmbunătățești, în ciuda greșelilor de parcurs – toate acestea sunt niște lecții valoroase în viață, atât în domeniul creativ, cât și în cercetarea științifică. De fapt, în orice domeniu care presupune inovație. De aceea, este important să-i educăm pe copii să discearnă între greșeala care face rău cuiva, greșeala din neatenție și greșelile (erorile) firești, de parcurs, către ceva nou. Cu această motivație în minte, îi vom invita pe copii la un exercițiu de gândire critică. Va fi o discuție pe baza întrebărilor de mai jos:

Ce este greșeala?

Ce înseamnă că ceva este greșit?

Sunt mai multe feluri de greșeli?

Cum îndreptăm o greșeală?

Îi vom invita pe copii să împărtășească o greșeală pe care au făcut-o de curând. Sau o greșeală care le-a rămas în memorie. Îi vom întreba dacă este o greșeală care se poate îndrepta. Vom vedea că sunt mai multe feluri de a greși.

Greșeala din neatenție. Atunci când spargem un obiect. Sau când răsturnăm o cană cu apă.

Greșeala de parcurs. Pentru a inventa ceva nou, de foarte multe ori vom greși pe parcurs. Nu e o problemă, e parte din călătoria noastră spre ceva nou.

Greșeala de emoție. Când țipăm. Când ne înfuriem. Când suntem speriați.

Greșeala fizică. Atunci când lovim pe cineva. Când îl îmbrâncim. Când îi punem piedică și acesta cade.

Greșeala morală. Când luăm un obiect care nu ne aparține. Când mințim.

Îi întrebăm pe copii ce fel de greșeli sunt în cartea „Dar Motan”. Mamalu cum a greșit? Cum a greșit Dar Motan? Cum a greșit Toto? Și mai ales, cum a greșit Tatalu, deși părea singurul care nu a făcut nimic nelalocul său?

Activitate pe echipe Să pictăm o greșeală

15'

Copiii vor primi foi de hârtie, pahare din plastic cu apă, câte un șevalet cu acuarele (din tub) dispuse deja: roșu, galben, albastru, alb, negru. Vor lucra în grupe de câte doi, pe bănci.

„Ia o foaie de hârtie și arată-mi ce e o greșeală, fără să faci rău cuiva!”

Unii copii vor rupe foaia. Alții vor face un cocoloș din hârtie și îl vor arunca. Alții vor răsturna paharul cu apă pe hârtie. Alții vor face un avion fără o aripă sau o barcă găurită de hârtie.

Vom da mai departe „operele”: fiecare echipă va da unei alte echipe ce a lucrat. Tema următoare va fi să îndrepte sau să îmbunătățească ce au primit, fie pentru a crea ceva util, fie pentru a crea ceva frumos. Copiii vor fi încurajați să folosească resursele din jurul lor: bandă adezivă, alte bucăți de hârtie, pietricele, flori uscate.

Stai cu mine pe zulumali și repară o poveste...

10'

Îi vom întreba pe copii ce final ar da poveștii „Dar Motan greșește”. Cum anume ar putea îndrepta Dar Motan greșeala sa (oala spartă a lui Mamalu)? Cum anume ar putea îndrepta Mamalu greșeala ei (chiflele arse în cuptorul de lut din curte)? Cum ar putea Tatalu îndrepta greșeala lui de a se teme să nu greșească?

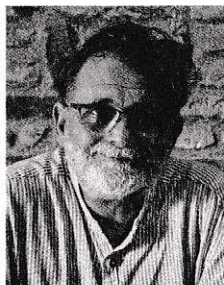
Vom citi apoi finalul din carte. Vom vedea cum o altă interpretare a bățului (vezi primul exercițiu) poate fi o ramură de măr care nu a înflorit încă.

Exercițiu pentru acasă

Copiii vor confectiona acasă un coif de hârtie. Vor ruga un părinte (sau un frate) să intervină puțin asupra coifului, să-l facă să fie greșit. Apoi tema adevărată a copilului va fi să îndrepte această greșeală: fie să repara coiful, fie să-l îmbunătățească. De exemplu, dacă va fi găurit coiful, acesta va putea fi lipit cu bandă adezivă și va fi astfel plastifiat integral. Sau îi vor fi adăugate pene, frunze, hârtii creponate, ca să se mascheze ruptura.

Copiii îi vor întreba pe părinți ce greșeli au făcut atunci când erau mici și ce au făcut ca să-și îndrepte greșeala. Îi vor întreba apoi ce greșeli au făcut luna aceasta (un singur exemplu).

Atelier dezvoltat împreună cu elevii clasei pregătitoare, Școala Generală nr. 2 Chitila, profesoară pentru învățământul primar Ana-Maria Ivan

Florin Bican (n. 1956, București) a absolvit Facultatea de Limbi și Literaturi Străine a Universității București. A fost profesor de limba rusă, traducător din limba engleză, secretar pentru relații internaționale al Uniunii Scriitorilor din România, secretar literar al Teatrului de Comedie, București, asistent la Catedra de Engleză a Universității București. În 1995 s-a stabilit în Germania, unde a predat limba engleză până în 2005. Revine în țara în 2006, în calitate de coordonator al programului Institutului Cultural Român pentru pregătirea traducătorilor străini de literatură română.

Publică versuri și proză pentru copii în volume de autor, antologii și periodice („Reciclopedia de povești”, „Și v-am spus povestea așa...”, „Tropice tâmpe”, „Singur printre mâr-lani”, „Vrăjitoria Jazzmina”, seria „Apolodor Explorator”, din care au apărut până în prezent cinci volume).

Traduce literatură pentru copii din limba engleză (Lewis Carroll, T. S. Eliot, Shel Silverstein, Dr. Seuss, Sylvia Plath, Roald Dahl, Julia Donaldson, Maurice Sendak, J. K. Rowling, Arnold Lobel, A. A. Milne etc.). Publică articole în presa culturală și este implicat în programe de promovare a lecturii în școli. Din 2025 este membru activ al asociației pentru dezvoltarea literației, „Toți Copiii Citesc”.

LB DIS | We Know Poveste de sărbători

Petarde și pocnitori. Poveste de sărbători

„Petarde și pocnitori. Poveste de sărbători”, de Florin Bican, este povestea în versuri a unui copil, altminteri model, care dezvoltă o pasiune nesănătoasă pentru efectele pirotehnice extreme asociate cu festivitățile. Calitățile incontestabile ale protagonistului sunt anihilate pe rând de această preocupare. În final, băiatul se confruntă dureros cu izolarea în care a eșuat prin practicarea excesivă a unui hobby în esență antisocial.

Povestea este un manifest împotriva asaltului fonic care perturbă tot mai vehement tihna sărbătorilor de iarnă, dar și un avertisment cu privire la pericolele reale asociate cu această „distracție”.

Autor	Florin Bican
Ilustrator	Andrei Măceșanu
Editura	Arthur
An	2023
Format	190x150
Nr. pagini	72
Vârsta	6-16 ani
ISBN	978-630-321-265-4